

SANT DEL DIA: Sant Màxim i Màximi, bis. i cfs.

Quaranta hores: A la iglesia de les D. de la Pobresa (financada de Sant Pere). — Hores d'Exposició:
De les sis del matí a 2 1/2 de la tarda. — Demà: A la mateixa iglesia. — Cort de Maria: Ntra. Sra. de Malt. a Sta. Agn. — Demà: Ntra. Sra. de
la Salada, a Sta. Joana, o Ntra. Sra. de l'Assumpta. — Missa d'avui: octava de Corpus, color blanc. — La de demà: El Sagrat Cor de
Jesús; color blanc. — Adoració nocturna: Demà, dia 30. Torn St. Il·luminat Nouat (parroquia de Sta. Maria P. Nou).

Observatori Meteorològic de la Universitat. — Director: E. Alcobé. — 28 de maig
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 h. i 4 tard. — Baròmetre a 900 m. nivell del mar: 765.5. — Temperatura: Màxima: 14.2. Mín.: 9.2. — Pluja: 0. — Algas evaporades en mil·límetres: 141. — Graus d'humiditat: 84.5. — Direcció del vent: S. — Velocitat del vent: 85 km. — Estat del cel: nuvolós. — Nivells: Classe: C. 6. — Quantitat: 0.6. — Sortida del sol: 7.25. — Pòrt: 7.15. — Sortida de la lluna: 9.9 m. — Pòrt: 1.25.

El senyor
D. Tadeu Gassol i Millé
NOTARI DE BARCELONA
mori el dia 8 del corrent
havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

La seva afilgida viuda donya Francisca Cisquer, germans polítics donya Emilia de Viala, don Francisco, don Josep, donya Dolores i donya Lluïsa Cisquer, nebots, cosins i demés parents, supliquen als amics i coneguts se serveixin assistir als funerals que, per a l'etern descans de la seva ànima, se celebraran el dissabte, dia 31 del corrent, a les deu del matí, en la iglesia de Nostra Senyora de Pompeya de RR. PP. Caputxins (Diagonal, 450).

Les misses després de l'ofici i desseguida la del peró
Barcelona maig 1913

No's convida particularment

El Sr. i Sra. Nunc de Santel i bisbes de Barcelona, Lleida, Girona, Vic i Tortosa i l'Il·l. m. Sr. Administrador Apostòlic de Solsona, s'han dignat concedir a tots els seus fidels diocesans per cada col·lecció que donen, comunitat que apliquin, part del Sant Rosari que redin, o acte de pietat o mortificació, que fassin en sufragi de l'ànima del finat, 100 dies d'indulgència el primer i 50 els demés.

HA MORT
havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

Els seus fills M.^a del Pilar, Enric, Leopold, Joaquim i Eugeni, fills polítics, nés, germans, germans polítics, nebots, cosins i demés família, participen als amics i coneguts tan sensible pèrdua i els supliquen encomanin la seva ànima a Deu i se serveixin assistir a la casa mortuòria, carrer de Cort, 617, demà, divendres, dia 30, a les onze, per acompanyar el cadàver a la iglesia parroquial de Santa Agn. i d'allí a la darrera estada, Cementiri de l'Est.

No's convida particularment

Dr. Serrallach Vies acíaries i ronyó
de 12 a 2 i de 6 a 7. Pel·lyo, 49. C. econòmica, 7 a 9. Jovellanos, 9.

Tusquets i C. S. en C. Banca
Valors i cupons. — Rambla del Centre, 9.

Qui tingui tos
que prengui l'antiga y acreditada PASTA PECTORAL, balsàmica, expectorant, demulcent y calmant de la TOS. Antiga preparació del Dr. Andreu. Fórmula publicada. Demanis a les farmacies

Aigua "Estrella"
Mineral natural, astringent, gasosa. Excel·lent per a la salut. Dels manants de la Societat Anònima d'Aigua de Catalunya. Superior i més econòmica que totes les similars. Demanis per tot arreu en ampelles i mitges ampelles. Administració: Rambla de les Flors, 15, entressol. — Barcelona

Oculista doctor Simón Fac. medicina París, Clínicas Viena. De 11 a 12 i 1/2 a 5. Festius 11 a 12. — Aragó, 261, pral. — juny P. Gracia.

S. or Bossi Primera d'Espanya en articles per a gravadors. Segells Cautxue i Metall. Plaquets, Rètols. Gracs existents en Numeradors, Gravadors, Paginadors, Imprentes, & c. — Magatzem i Despatx: Plaça Reial, 14. Succurs: Rbla. Centro, 31. Telèf. 2402.

VI VERGE a 0'35 cènts. ampolla. El millor per a estòmacs delicats. Dipòsit a Barcelona. Vins marca CLARIANA. — Rambla Catalunya, 95. Telèfon 3.257.

M. Marsans Rof i Fills
Valors, Cupons, Giro, Canvi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Aixarops i Horxates FORTUNY

AVIS. Havent els autors preferit del públic, son oferit altres similars a preus inferiors, imitant, per a que's confonguin amb la marca FORTUNY, l'ampolla i etiqueta en tots els detalls. Pagar-se en la etiqueta col·lecció i etiqueta amb el nom FRANCISCO FORTUNY.

ANONIMA CLAUDIO DURAN
Construccions MONIER
Ronda Sant Pere, 44, baixos

Sostres de CIMENT ARMAT amb revoltons de guix
Patent núm. 51.570. — Econòmic, resistència, depressa en construir. Dipòsit. Canonades, Ponts, Edificis industrials i tota mena de construccions amb ciment armat

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
Ultims dies de la EXPOSICIO
I VENDA DE
NOVETATS D'ESTIU

Confeccions per a senyora, senyor i nens, Camises, Colls, Punys, Corbates, Barrets i Calçat per a senyor, Guants, Cotesilles, Roba blanca, Corbates i colls per a senyora, Vanos, Ombrel·les, Teixits i Estampats de cotó, etc., a PREUS SUMAMENT REDUITS

IMPORTANT
Queda oberta al públic l'Oficina de Telègraf instal·lada en el saló de lectura (segon pis).

Demaneu Horxates i Aixarops Ferrer i Gili
FABRICA: Carrer Gruz Canteros, 10. — Telèfon 1.537
DESPATX: Carrer de Sant Pau, 13. — Telèfon 1.500
BARCELONA

Joan Miquel i Cusó Advocat, ha traslladat el seu despatx al carrer d'Escudellers, 77 i 79, 1.ª, de dos quarts de deu a dos quarts d'una del matí.

PER LA MANCOMUNITAT
L'ACTUAL MOMENT

Per als qui tenim posades gran part de les nostres esperances en l'aprovació d'un projecte de llei com el de Mancomunitat, per als qui treballam amb fe i amb perseverança per l'implantació d'una política nova, d'una política de realitats, per als qui voldríem encomanar els nostres optimismes i la vitalitat resurgent de Catalunya a totes les regions i nacionalitats ibèriques i fins a l'Estat espanyol, l'espectacle que en aquests moments ens ofereixen els oligarques centralistes no pot ser més deplorable de lo que és; els bizantinismes d'aquella gent ens esperonen més i més a refermar la nostra actitud, car és un remei veritablement d'urgència.

Ah! al matí i ans d'ahir l'impressió que les nostres parlamentaris reberen, al Senat, era aclaparadora, absolutament pessimista per la sort del nostre projecte de Mancomunitat. A la tarda de ahir mateix i al matí d'avui, els telegrames de Madrid ens fan obrir novament el cor a l'esperança: l'aprovació és diu que serà un fet. Que ho sigui a canvi d'una carrera per a un fill més o menys mèdit den Montero Rios, tant se val. Si la Mancomunitat és vinguda de mans del diable, ja procurarem els catalans dignificar-la amb l'ús que d'ella farem.

Aquestes vicissituds volen dir una cosa; volen dir que cal estar a l'aguait i preparats a intensificar la nostra intervenció col·lectiva, que cal mantenir ara més que mai l'unanimitat dels nostres estols, que cal servir l'autoritat i els prestis dels nostres diputats i més encara dels nostres senadors, amb la confiança, amb l'adhesió i amb la col·laboració de tot Catalunya. Perquè en aquesta mena de política de raures o de histerismes o de conxorxes que s'estia encara a Madrid, pot haver-hi un moment, pot arribar una ocasió crítica en que calgui una empenya suprema, en que els nostres senadors hagin d'imposar-se amb el pes de tota la seva representació catalana, per a decantar definitivament la balança pel costat de la justícia.

L'espectacle de la política centralista seria depriment per uns homes que no estiguin averseuats, com els nostres directores, a reaccionar i a vèncer contra lo caduc, contra el pes mort de les corrupcions centenàries, dels interessos creats, dels realiments insulsi entre pobles civilitzats la inconsciència, la volubilitat de aquella gent centralista. Si algun d'ells creia que les Mancomunitats són perilloses per a l'existència de l'Estat, si algú tem que resultin anti-espanyoles, es comprèn que fes una oposició total i irreductible a la seva aprovació, i que si aquesta arribava, esguerdés l'acta i se retirés definitivament a casa seva i tindrés.

Si l'obtenim aquesta vegada, gracies hauriem de donar an en Maura i an en Canalejas, que amb la seva noble i decidida actitud li crearen un ambient, no propici, però sí favorable a la seva viabilitat; però de l'èxit de moment, de la victòria final, de l'aprovació definitiva de les Mancomunitats, no n'hauríem de donar mercès a ningú. El nostre esforç, la perseverança heroica dels nostres polítics catalans, de tots els estols, l'hauran conseguida. Ells, veritablement podrà dir-se que, amb la seva obstinació en provar fortuna, hauran acabat per reure la rifa, per guanyar la jugada final, en la gran ruleta de la política madrilenya.

De la Tribuna estant
UNA MICA DE COMEDIA
Madrid, 27.
La crònica d'avui podrà titular-se CRONICA PINXESCA i l'hauria d'escriure en Vallmitjana, entrès en coses de la gitaneria. Quina vergonya per al Parlament i per a la política i, sobre tot, per aquesta majoria senada sentit de dignitat política, sense pols parlamentari, la sessió d'avui! Un duel entre un Romanones i un Burell, amb navaja de set molles; una pública exposició d'agraïment per coses personals, un oblit complet del país, una burla de les necessitats i de les aspiracions i de la esperança de la opinió pública! I això és la política? I per això s'han obert les Cortes? Oh! valia més que restessin tancades!

Ha entrat desafiant-ho tot, amb aire de perdonavides, com volent dir: — Aquí m'ens, no tinc por. — I la majoria ha aplaudit. La claque és sempre inoportuna. La Cambra s'ha rigut dels incondicionals anònims que aguanten an en Romanones. I en Burell ha parlat.

En Juli Burell és un periodista que ja no'n fa; escribia molt bé, molt brillantment, amb parafrases robustes, més abundants de paraules que de idees, de figures que d'objecte. Una vegada va escriure un article titulat «Cristó en Fornós», ple d'un socialisme novellesc, que va ésser moda per allà l'any 80, article que li va donar gran notorietat. I sempre que's parla de Burell se parla d'aquell article, encara que's què'n parlin no l'hagin llegit. Es en Burell un bonatxàs; devagades sembla dolent sense ser-ho. És home d'un gran cor, que si, en política, fa mal, se pensa que fa bé. És una víctima de l'amor a la patria, a la cultura del medi en que viu. Diputat, director general, ministre, ha sigut honrat, no s'ha aprofitat de res per ell; però no ha tingut un èxit per als amics. Dintre d'un altre sistema polític, en Burell hauria pogut ésser un home profitós per al país.

Parla amb veu bronca, d'home de temperament sanguini, de coll ample, galtes vermelles i ulls petits i enrogits. Se l'legua a voltes, com avui en la recitació, arribant a una certa eloqüència que'n podríem dir d'article vibrant. Després... oh! després, amanyat pel medi, se riu d'ell mateix.

Però deixem els actors per anar a la comedia. La ploma se m'ha corregut massa. La comedia ha estat senzillament fastigosa: pudia a cosa podrida. El telègraf ja els ha detallat la batalla. La qual repetir les coses que s'han dit en Burell i en Romanones? De lo que cal parlar és del paper trist del president del Consell de ministres, figura de putxinel·li bracejant darrera el banc blau com el Titella en el Guinyol, proclamant-se, davant la Cambra i entre rialles generals que no li passen de la pell, un home sincer, un home de cor, un home franc i obert! La Cambra — subratllant les vintades ridiques del comte — el residenciava. Quina vergonya! I quina vergonya veure com la majoria aplaudia les tonteries romanonesques i les proves de les trapaces polítiques del seu quefer!

Però en Burell, impacient per a venjar-se del comte, no ha sapigut esperar; ha sigut inoportú. Ell devia saber bé que és la majoria, com tothom espera el debat polític, com una votació a favor den Villanueva desfaria l'efecte de l'atac formidable i de la defensa feble. Per això, si bé el Govern, i sobre tot el senyor Gasset, han quedat ferits; si bé s'ha demostrat que'l comte és incapaç de sostenir-se en el Parlament així que l'ataqui un home fort, no ha fet en Burell el mal que hauria pogut fer triant millor ocasió i remouent millor les coses amagades que hi ha en el partit liberal.

GLOSARI

SOBRE CERTES POSTALS ALEMANES
Corrien per aquí acromades targetes postals, fabricació del país, del camp de les quals, dones més o menys hermoses somrien a l'espectador, guardats d'artífels sumaris. Obres d'art, obres d'art, és clar que aquestes imatges no n'eren. I els qui per poc edificants les censuraven tenien tota la raó, i el Glosador estava amb ells. Però tot i res, poc honestes, no arriben a fer-se'n físicament repugnants. Que després de tot no fou Orberosa la que robà la pau i llum primeres a l'illa dels Pingüins. Mes lo d'ara és pitjor; altres imatges, d'importació tedesca, van prenent nom i mercat a les que'n desagraïen anar ahir. I aquestes sí que son repugnants. Aquestes sí, que totalment ens revolten. Caricatures, amb pretext de popular humorisme, les tals postals alemanes son lo més baix, lo més vil, que's pugui imaginar. Infame dibuix, imperfeció gràfica, escatologia bavaresa, i ni ombra de bellesa, en cap forma ni aproximació, i ni sospita d'enginy, ni cap rastre de lleugeresa, a lo estampa de segle XVIII. Tot nauseabond, i lo nauseabond, apoiat.

Per què les tolerem pels nostres carrers, imatges així? Per què no tots els que aquí protesten contra lo que, aditx censurable, el cap era nostre i responia a l'esperit nostre i gracia latina, protesten avui contra aquest mal d'estranya font? És que per a ells lo estercoreari sobre lo indecent, és una circumstancia atenuant i no una circumstancia agravant?

XENIUS.

La Mancomunitat

Felicitacions
El senyor Prat de la Riba ha rebut afectuoses comunicacions de felicitació pels acords dels parlamentaris catalans, amb referencia al projecte de les Mancomunitats de l'Ajuntament de Terrassa i dels Centres Català Catòlic i Tradicionalista de Vilanova i Geltrú.

PER TELEFON
La Mancomunitat
i en Montero Rios

Madrid, 29, 12'30 matinalda.
Al donar-se lectura de l'ordre del dia per a què en el Senat, s'ha donat compte del dictamen de la comissió que entén en el projecte de Mancomunitat. Com que en aquell moment el senyor Montero Rios no ocupava la presidència, alguns han dit que ho havia fet deliberament.

Un periòdic diu que el senyor Montero Rios ha posat al Govern una condició per a no crear-li dificultats, que's nomeni al seu fill Avell ministro de Gracia i Justícia per una curta temporada per a que en sa qualitat d'ex-ministre d'aquest departament, pugui després ésser nomenat advocat de la fundació Figuera.

Polítics

Varies
— Nostre confrare «Sol·lènt», de Badalona, publica integralment els articles «La crisi constitucional de nostre respectable amic don Enric Prat de la Riba».

— El número 281 de la notable revista «Catalunya» publica el següent sumari:

«La última Primavera», per Josep Lleonart; «Per nostre Dret públic», per Josep M. Gich; «L'absència», per Henri

Juventut Nacionalista

La conferència que en Josep Carner havia de donar el dia 31, sobre la Dignitat Literaria, aquesta entitat, d'acord amb el conferenciant ha acordat celebrar-la el dissabte, dia 2 de juny, amb el fi de que no coincidís amb el quart concert de la Wagneriana, al Palau de la Música Catalana.

Chantaviner: «La Setmana cultural»; «La Setmana Política».

—L'Ajuntament de Viella (Aran), ha pres l'acord de donar el nom de Josep Maria España, president nou de la Diputació provincial de Lleida, a una plaça d'aquell poble.

En contestació al telegrama de l'Ateneu Barcelonès recordant la necessitat de convocar aviat les oposicions de Notaries reservades als territoris, s'ha rebut el següent despatx del senyor president del Consell de ministres:

«Como asunto refirióse su telegrama inculcando deparamento de que acabo de hacerme cargo, lo examinaré directamente con todo interés e inspirado en el mejor deseo».

—Si no se sujeta al criteri de la Junta Municipal de la U. F. N. R. en la qüestió de les aigües de Barcelona, serà expulsada del partit la societat Unió Federal Nacional Republicana del districte segon.

—A Palma de Mallorca se dona com segur que els conservadors celebraran un banquet monstre. S'efectuarà en el teatre Balear el 15 de juny pròxim. S'invitarà als correl·lionaris de tots els pobles de Mallorca. Entre els oradors figuraran don Joan Alcover i altres principals personalitats, amb una representació de la Joventut Conservadora.

Estadística wagneriana

Amb motiu dels centenaris de Wagner, son molts els col·legues d'aquesta ciutat que han dedicat en les seves columnes una memòria al gran mestre, i alguns han fet història de la seva música a Barcelona. Aquests treballs, sempre molt lloables quan se tracta de dades certes i positius, resulten perturbadors si, informant-los únicament l'esperit estadístic, son incomplets o en ells s'hi fa omissió, perquè, a més de perdre son valor, el lector enganya sa curiositat fent-la inconscientment causa d'error.

Nostre amic el distingit crític senyor A. P. S. deia en son diari dies passats a propòsit de les audicions que han gaudit aquí certes obres de Wagner, que «Lohengrin», desde sa estranya, havia sigut posat al Liceu vint vegades. Nosaltres buscant en el registre que publica tots els anys a fi de temporada la «Revista Musical Catalana» de l'Orde, n'hi trobem a la 24 desde 1904 en què aparegué i si considerem lo popular que era «Lohengrin» a Barcelona quinze anys ençà, hem de suposar que fossin moltes més que les apuntades desde 1882. En la estadística, de «Mestres Cantaires» no dona més que 7, quan les representacions obtingudes solament en la primera temporada arriben al número de 15. De «Tannhäuser» ne compta 10, i en la R. M. C. se n'hi junten 29. I com se pot creure que del «Tristany» no se n'hagin donat més de quatre havent-lo dirigit en diverses temporades els mestres Colonne, Marty, Beidler i Kachler? Se citen també no més sis audicions de «La Fata Morgana» i de «Lohengrin», sense comptar les completes en els cicles de «L'Anella», i vint de l'Or del Rhin, dats que despresen equivocats amb sola mirar aquell index on hi figuren 56 obres més desde l'any 1904, diferència grossa tractant-se d'un sol autor.

Altres il·lustrats company, el senyor R. M. en un diari de la nit, fent història d'entitats, mestres i personalitats que han treballat per al desenvolupament de l'art wagnerià a Barcelona, hi oblidà alguns noms tan apreciats com altres que cita; així recordem als mestres Lamote de Grignon, Lassalle, omittint en absolut a l'Associació Musical en son concert del Noucent, Novetats i Liceu, dirigits don d'ells pel «propi fill del gran mestre», expressament vingut per aquesta solemnitat, i altres dirigits pel mateix Beidler que avui ho fa en els festivals del Centenari.

Creiem que nostres bons companyos no han de pendre a mal aquest retret de dades que no més per sobre trobem a equivocats, car en el nostre febre crítica, ni de doctrina, ni de forma literària, ben inútil per ésser ses firmes solidament conegudes, però n'ol·l'erro de ses notícies, perquè encara que siguin inexactes, resten prestigi a nostre art, lluny justament de lo que's proposaven els amics esmentats.

El treball d'estadística és sempre enutjós per a l'escriptor, car no's pot fer sobre la taula, i per això es deixa a mans més modestes en la que emplem únicament paciència. Es lo que escusa a nostres ulls als senyors A. P. S. i R. M., als quals no refutem, sinó que ajudem a recordar per a que la gent pugui completar els dades curiosos que en dits diaris s'estamparen.—U.

De Societat

Amb motiu d'un concurs íntim de fotografies entre joves aficionats, varen reunir-se en agradable festa algunes famílies de la nostra societat per a escoltar el veridicte i apreciar en l'estereoscòp els casos distingits. El jurat era compost de les desventurades M. Oller i Rabasa, presidenta; Carme Casas, secretaria; Concepció Gallardo, Elvira Bastinos, Teresa Rabell, Elvira i Aurora Malagarriga, vocals; havent-se concedit premi pel següent ordre als senyors Carlos Fargas, Francisco Grau i Ensché Bosch.

Aprofitant l'ocasió de trobar-se reunides les famílies de jurat i concursants amb algunes altres, va improvisar-se una exquisida sessió literària i musical. La senyoreta Rosas recitá magistralment algunes poesies catalanes, la senyora de Mir digué amb gràcia i distinció uns petits poemes francesos i, acompanyada de la senyoreta Rosas, cantá de la manera que sab fer-ho algunes composicions italianes, castellanes i catalanes.

En resum: la festa resultá deliciosa i es gaudí guardant grat record tota la família i personalitats que hi assistiren.

El dimars, en l'express, marxaren cap a Madrid la marquesa de Laguna amb sa filla i el viscomte de Guell.

En l'elegant Ideal Cine va efectuar-se el dimars la última funció d'abonament que tant brillantment ha organitzat la Junta de la Lliga de Senyors per a l'Acció Catòlica.

La concurrència fou ben nombrosa, com les anteriors sessions, composta de les més conegudes famílies de nostra societat.

Ha sigut concedida a don Josep Maria Cornet i Mas, director de la Maquinista Marítima i Terrestre, la gran creu de Isabel la Catòlica.

El Roper del Roser organitzat per al dia 12 del pròxim juny, un gran festival en el Real Fénix Turó Club. La Junta composta de senyors i senyores distingides, ben conegudes en l'alta societat barcelonina, son garantida per a que'lls treballs que porten a cap se'egin coronats per un èxit del tot brillant.

llant. No dubtem que, com vulgarment se diu, tot Barcelona assistirà a tan atractiva festa.

Ha sortit cap a París i Gand, el marquès de Puerto-Nuevo.

FIVE.

NOTÍCIAS DE BARCELONA

Durant la darrera guardia al Palau de Justicia, el jutjat de Llotja, escribana Roig, ha instruit 16 diligències, ingressant als calabors 9 detinguts.

TRIBUNALS.—Senyalsenals per a demà dia 30.

Salva primera de lo civil.—Major quantia. A. Riba contra B. Frigols.

Secció primera de lo criminal.—Jurat per expensió de moneda falsa contra E. M.

Oral per attentat contra P. M.

Secció tercera. Jurat per homicidi frustrat contra M. V.

El desequilibrat nerviós, la neurastenia, histerisme, debilitat, anèmia i depressió de la neuròtica, s'acumula ab el Dinamógeno Saiz de Carlos.

Dels moços d'Esquadra.

Havent-se rebut a la comandancia dels moços alguns anònims denunciats que cometien sustraccions de teixits al magatzem de don Joan Coll, Arcs de Querquers, 8, i afegint detalls que donaven certa versemblança a la denuncia, el comandant senyor Guzmán de Villoria, donà instruccions al subaltern senyor Laborda, qui, acompanyat del moço Antoni Pallerola, començà a fer diligències per a escatir lo que hi hagués de cert.

Ahí, al matí, notaren que compareixia un home amb un carretó, entrant aquell al magatzem, i tornant a sortir amb vans fardos que col·locà al vehícul.

Com que les senyores d'aquell individu eren les mateixes que deien els anònims, els moços s'hi acostaren i l'interrogaren. L'home declarà dir-se Joan Jordán Pueyo, de 46 anys, viu, i d'ofici saldista, i manifestà que havia comprat dits peces de «cutis» al moço del magatzem per 210 pessetes, afegint que aquesta mateixa quantia havia repetida unes deu o dotze vegades.

Interrogat el moço, que's diu Francisco Pedrola, confessà que, en efecte, d'amagat de l'amo, havia venut mercaderies del magatzem al Jordán, havent cobrat uns 1.250 pessetes.

Se li trobaren a sobre les 210 pessetes que acabava de cobrar.

El seor Coll examina el «cutis» de referència i declarà que era cutis d'interrogat.

En vista de tot lo qual, el saldistia i l'infidel moço foren posats a disposició del jutjat.

—Els de Torrelló han detingut a uns pare i fill per haver amenaçat de mort amb una escopeta a la seva esposa i mare, respectivament.

—La filla de donya Carme Poble, llevadora, carrer de Sant Pau, 33, de Sabadell, província de Barcelona, de 26 anys d'edat, era completament cega de naixement. Encara que havia sigut considerada fins ara incurable per la ciència, ha obtingut, no obstant, la vista, després d'aquests 26 anys de ser cega, gracies als remeis vegetals del celebre Oculista America, que per Canals, número 33, a Barcelona.

Així constitueix una nova cura maravillosa que's pot afegir a les mils que ja ha obtingut aquest savi Oculista.

Portaria Cardús ferrissa, 10.

Ha sigut sorpres aquest matí, per uns veïns del carrer de l'Arc de Dusa, 5, un trinxerai de 16 anys, indomesticat, que estava espanyant la porta del terrat.

Ha sigut entregat a un municipal, qui l'ha portat a la delegació, on l'han reconegut com un antic porquès.

Discos nous Odeón i Fonotipia per a gramòfon. Carrer Sta. Agna, 21.

El vocal associat don Josep Vilaseca, que va votar contràrictament de la comissió d'Aigües, no va assistir al d'honor de la festa de la Festa de l'Art a pesar de que alguns diaris, al ressenyar aquell acte, inclouen el seu nom com a present al mateix.

—Neveres i Geladores. Ferrer i Patat. Plaça Reial, número 3.

Han sigut curats als dispensaris: Un carteret mossegat a una mà per un cavall a la Diagonal.

Un manobra contusionat a una cama per haver-li caigut un ferro a una obra del Paralelo.

Un noi de 12 anys que s'enfilla a un garrofer de la riera de Andorra, i s'hi queda penjat.

Un altre de set contusionat a un braç per haver-li donat un trassasso un carro al carrer Comtal.

Un altre de 12, aprenent de una sastreia del carrer de la Princesa, que's clavà a un dit una agulla de miquina.

Una dona de 58, que al carrer de Sant Geroni s'esbatussà amb una altra i quedà plena de blaus.

Una altra que feu exactament lo mateix al carrer Nou amb resultat idèntic.

Un rejoler ferit a un peu per haver-li caigut maons a una bòbila del carrer den Piferer.

Dos nois, una noia i un minyó, mossegats per gossos en diferents punts de la ciutat.

Aigua fresca amb les ampolles terrissa i ferros cristall. L. Lorens, Rambla de les Flors, número 30.

El noi Joaquim Raga Lupia, de 12 anys, habitant Tordera, 36, passant pel carrer den Voltaire trobà un estox amb instruments de cirurgia, i com és un noi bon minyó, s'afanyà a entregar-lo al quarteret municipal de Gracia.

—Labaves, Waters, Banyeres. Modèls nous.—Fras reduits. Jaume Saurat.

Ahí, a les nou del vespre, va declarar-se un incendi en el dipòsit de mobles que's senyors «Conde Puerto y Companias», tenen a la casa núm. 17 carrer den Xuclá, darrera mateix dels magatzems de «El Siglo».

Els veïns, al donar-se compte de que sortia fum de l'esmentada casa, varen donar seguidament la senyal de foc, acudint a l'alt del succés els guardies municipals i de seguretat que hi havia per aquells indrets, i molts soldats del quarteret del Bonsucess. Als pocs minuts hi arribaren les bombes de Cà la Ciutat i del quarteret de Santa Agna, que varen començar tot seguit els treballs d'extinció, logrant localitzar-lo i treballar fins a mitja nit, que va acabar del tot.

Els dipòsits, com deixem indicat, son de mobles i no cal dir que amb aquest combustible, va pendre en els primers moments proporcions esferoides. De lo que hi havia a la part del davant del magatzem, no'n va quedar altra cosa que un munt de cenidra. Les existències que hi havia al fons del magatzem—part del carrer d'Elisabets—varen salvar-se.

El brigada dels municipals senyor Luria i el guardia de seguretat Tomás García, varen pujar al seu principal de la casa per a recullir la documentació del despatx de l'advocat senyor Burroo. El gran fum que hi havia a la casa va deixar-los sense sentits i dues o tres vegades varen intentar buscar la porta sense lograr-ho, fins que per últim varen trobar-la casualment, salvant-se d'una mort segura.

Entre'ls que varen veure en el carrer donant ordres i disposicions, recordem als senyors senyors Barrio i Marial, als senyors Millán Astray, Ribé, Mendiolá i que's de la guardia de seguretat.

—AIXAROPS I ORXATES «LA COLMENA».

Els exàmens d'ingrés a l'Escola Especial de Comerç se verificaran el vinent dissapte, a les nou del matí, començant el dia 2 de juny els de les assignatures de la Carrera mercantil per als alumnes d'ensenyança no oficial.

Per a contribuir als premis del Certamen de Doctrina Cristiana, que organitza la Junta Diocesana d'Acció Catòlica, ha rebut últimament els següents donatius: J. S. 1 pesseta, N. N. 50, doctor Enric Pla i Deneu 50 i una senyora 500 pessetes.

Ademés la Junta Organitzadora de les Festes Constantinianes ha rebut un donatiu de 500 pessetes de la senyora donya Agna Girona, viuda de Sanllehy.

Segueix oberta la subscripció a les oficines de la Junta Diocesana.

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Demà, Festa del Sagrat Cor aniran en Rómia al Tibidabo les Escoles Salesianes de Sarrià.

La missa de Comunió la celebrarà el P. Manfredini, Provincial dels Salesians. A dos quarts d'onze hi haurà

Avui serà posat a la venda el nou llibre de poesies «SOMNIS DE GUERRA DE LLOST» del nostre bon amic i company J. Bofill i Matas, als preus de 1 pesseta l'exemplar de paper verd, i de 250 pessetes l'exemplar de paper de fil.

Ofici solemne, celebrant el P. Alexandre, director de l'Escolasticat d'Alicant, cantant les Escolanies de Maria Ausiliadora i del Sagrat Cor.

Anit, a les nou, venia un tren de Maurea, i al passar pel carrer de Trinçat, els passers Romà Sagú de 66 anys, volgué baixar i tingué la desgracia de caure i rompre's el fèmur.

La lesió és de gravetat.

Fou auxiliat al dispensari de Sant Martí i després portat al Clínic.

A les 11'10 d'anit se declarà foc a un vagó carregat de borra i fusta, dipositat a l'estació del Nord.

El vagó és de la companyia de M. S. A., de qui era també la carrega.

Hi acudiren els bombers del Parc i l'autor central amb l'oficial senyor Rey, qui acabava de tornar del foc de «El Siglo», i en cosa de mitja hora localitzaren l'incendi, evitant que's propagués als altres vagons.

La carrega quedà destruïda.

SANT ANDREU DE PALOMAR.—Per a dismenge vinent, a dos quarts de dotze, la comissió de Festes del Centre Popular Catalana organitza un ball de sala amb l'orquestra Sureda.

—El dia 15 de juny, l'Academia Catòlica i demés devots de Sabadell faran el XXII romiatge a Montserrat. Hi haurà solemne professió d'entrada, ofrena del «Ciri monumental». Salvem. Missa de comunió, amb plúvia, i cant de noies. Vista a la Verge i al sant cambril. «La Crucis» als hermites. Excursió a la Cova. Rosari. Virroli. Benedicció abacial a la plaça.

—El dia 15 de juny, l'Academia Catòlica i demés devots de Sabadell faran el XXII romiatge a Montserrat. Hi haurà solemne professió d'entrada, ofrena del «Ciri monumental». Salvem. Missa de comunió, amb plúvia, i cant de noies. Vista a la Verge i al sant cambril. «La Crucis» als hermites. Excursió a la Cova. Rosari. Virroli. Benedicció abacial a la plaça.

—El dia 15 de juny, l'Academia Catòlica i demés devots de Sabadell faran el XXII romiatge a Montserrat. Hi haurà solemne professió d'entrada, ofrena del «Ciri monumental». Salvem. Missa de comunió, amb plúvia, i cant de noies. Vista a la Verge i al sant cambril. «La Crucis» als hermites. Excursió a la Cova. Rosari. Virroli. Benedicció abacial a la plaça.

—El dia 15 de juny, l'Academia Catòlica i demés devots de Sabadell faran el XXII romiatge a Montserrat. Hi haurà solemne professió d'entrada, ofrena del «Ciri monumental». Salvem. Missa de comunió, amb plúvia, i cant de noies. Vista a la Verge i al sant cam

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogia artística.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Ressenya de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles.
Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

180

Interior de la masia del Club de Golf a Pedralbes

Interior de la masia del Club de Golf a Pedralbes

Una carta del senyor Baixeras sobre la celebració d'Exposició de Belles Arts

Parla el Sr. Puig i Cadafalch

Dimecres passat aparegué en alguns diaris locals una carta firmada pel conegut pintor don Joan Baixeras, representant de les entitats artístiques de Barcelona a la Junta de Museus, en la que's feia la resposta a una altra carta que a ell li dirigiren les referides entitats que representava.

Don Joan Baixeras venia a dir en el seu escrit que en la Junta de Museus el senyor Puig i Cadafalch era partidari de que no's fessin exposicions internacionals de Belles Arts; i que, havent demanat ell la proxima celebració d'una d'aquestes manifestacions, el senyor Puig i Cadafalch decidí, en el contrari, fent, ademés, certes manifestacions sorprenents, poc favorables als pintors i als referits certàmens, i defugint, per medis que el senyor Baixeras feia l'honor de considerar-hi, el discutir la seva proposició.

El senyor Baixeras feia constar, ademés, en la referida lletra, que, davant del parer de no fer exposicions, ell hi havia oposat el de suprimir l'acord de la Junta, que és el de no comprar quadres d'artistes vivents, mentre no sigui en les tals exposicions; acord pel qual el senyor Baixeras entenia que la Junta se veia impossibilitada de protegir les Arts i fer un Museu d'Art modern.

El senyor Baixeras, ademés, feia notar la coincidència de que als pocs dies de comentat aquest afer en la Junta, sortís en el nostre diari un article, firmat per «Flama», proposant la celebració de una Exposició de Tàpices a Barcelona; article en el qual se deia que eren més convenientes exposicions d'aquesta llei que no pas les internacionals de Belles Arts. En aquesta coincidència el senyor Baixeras hi veia, per un excés de bonadisa maliciosa, un acord entre l'artífic i el

senyor Puig i Cadafalch, que no se li feia comprensible d'altra manera, si no era fruit d'una entente entre el senyor Puig i Cadafalch contra els interessos sacratíssims dels seus representats.

Nosaltres, que'n hem sentit molt orgullosos de una coincidència així amb el senyor Puig i Cadafalch, i que, per no considerar-la gens deshonrant, no'n pendrem la molestia de desmentir la suposició de sententes que's desprén de la carta del senyor Baixeras, visitarem, dies passats al senyor Puig i Cadafalch per a interrogar-lo sobre la qüestió, i donar amb les seves paraules, preses taquígraficament en el nostre carnet de periodista, resposta a la lletra del senyor Baixeras.

Per lo que a nosaltres se referia, la resposta li hem donada ja més amunt, al celebrar la coincidència absoluta de parers amb el senyor Puig, que tan maliciosa ha interpretat el senyor Baixeras. En quant al senyor Puig i Cadafalch, veim lo que ens digué, al ser interrogat sobre la qüestió que el senyor Baixeras ha portat a les planes dels diaris:

—No és possible—digué el senyor Puig—parlar de una nova exposició sense deixar saldat el dèficit de l'interior. Les exposicions amb deutes, en comptes de donar prestigi a la ciutat, la desprestigen als ulls del món. Parlant en representació de la Junta de Museus de Barcelona, en el Congrés Artístic Internacional celebrat a París, en el Grand Palais, amb motiu de proposar-se allí que sols poguessin organitzar exposicions internacionals els Estats, vaig parlar defensant el que poguessin organitzar les entitats que no fossin l'Estat; i per a convèncer de la necessitat d'això, vaig posar l'exemple de la Junta de Museus de

El Sant Grial de la Catedral de Valencia

Barcelona, que'n feia l'any 1907, quan l'Estat no les feia reglamentadament encara.

Al parlar així, un artista (crec belga) va dir-me: «La exposició de Barcelona és una exposició que no paga; i davant d'això vaig haver d'enrahonar molt per a fer-los entendre que si no pagava era degut a un manament de l'Estat precisament, lo qual apoiava encara més la meua proposició».

En quant a la meua actitud en la Junta, de la que el senyor Baixeras parla, dec dir que, al parlar-se de la Exposició, simplement vaig explicar el fet d'aquest de París, com el vaig explicar, al tornar del Congrés, a la entitat que m'havia delegat, afegint, en vista dels acords del propi Congrés, i els més rudimentaris principis de l'internacionalisme artístic, que quan se tracta de fer exposicions amb caràcter internacional, s'ha de fer amb tots els requisits per a que no resulti una exposició internacional descalificada.

Certament, afegí el senyor Puig i Cadafalch, la vida artística internacional, no cal oblidar que és una cosa reglamentada, i ho vaig dir a la Junta i ho dic ara. Per medi d'aquesta reglamentació, les entitats artístiques de tots els països, les grans entitats com la Nacional de Belles Arts i la Societat d'Artistes Francesos, per exemple, se posen d'acord; i cal que sigui així perquè les medalles tinguin valor còctable, car, altrament, si valor còctable se dongués a exposicions d'altra manera organitzades, podria donar-se el cas de ser una combinació de quatre amics, el dubte de lo qual fa que, les medalles i premis de les que no s'organitzen segons aquesta llei de l'internacionalisme, no siguin considerades com a tals.

D'això, els Congressos internacionals se n'han ocupat ja i han fixat les condicions, i en elles se diu ben categòricament que la invitació als artistes de cada país deu sortir d'aquestes grans societats, fixant-se, ademés, entre altres, categòricament, la condició del veritable jurat Internacional, no com aquí que enviem primer a cercar quadres de taller en taller, per les ciutats estrangeres, sortint la invitació de nosaltres, i fem una ficció de lo del jurat Internacional, convidant desde aquí, nosaltres mateixos, a persones ja determinades que n'han de ser.

Aquest incumpliment amb les rela-

cions internacionals ens produeix, ademés, el gasto dels transports de tots els invitats, que son tots els concurrents, ja que no hi ha concurrencia espontània; conduint-nos el nomenament arbitrari de Jurats a la descalificació internacional dels premis que concedim. Ademés, és per tots aquests motius que la Exposició resulta provincial i departamental, i en comptes de donar-nos prestigi ens desprestigia.

Ademés, a tot això que li dic i deia a la Junta, hi vareig afegir la consideració del gran gasto que reportava una exposició així organitzada. Realment, el gasto és considerable i cal pensar si s'ha de destinar solament a protegir la pintura i la escultura, o s'ha d'alternar amb la protecció a altres arts, com les arts industrials i la mateixa arquitectura, així com als estudis arqueològics, reunint aquí nuclis d'obres d'art antic, o s'ha de protegir a les referides arts per altres medis.

Vaig dir també que la exposició darrera fou descoratjadora i els nostres artistes, en conjunt, salvant qualques honoroses excepcions, demostraren no estar preparats per a concórrer a una exposició internacional. I això és lo que produí el descoratjament dels artistes i el del públic que no hi va concórrer. Ademés, fou penosíssim el fet de que el senyor Baixeras posés a la Junta el dilema de fer exposicions o comprar quadres als pintors d'aquí, perquè amb això no demostrava res més, el senyor Baixeras, sinó que tenia el criteri de que les exposicions no tenien més finalitat que la de vendre quadres, ja que comprant-ne de solts, se podia prescindir d'elles.

Fenósissim he dit, perquè realment és una finalitat molt trista aquesta; i que encara fa més trista al veure que les Societats Artístiques sols se mouen per aspectes de les coses d'art tant poc elevats com aquest, i al veure també que alguns periòdics donguin la prova d'incultura de contraposar les exposicions actuals a les d'art antic; si bé això és cosa molt explicable, donada la poca preparació científica de alguns qui actuen de crític.

Aquí va cloure el senyor Puig i Cadafalch la seva conversa, que transcrivim aquí en resposta a la carta del senyor Baixeras.

FLAMA.

El Sant Grial de Valencia

Avui honorem les nostres columnes publicant el següent article sobre'l Sant Grial, de la Seu, de Valencia, que l'eminent musicògraf i compositor valencià senyor Chavarrí, ha escrit expressament per la nostra «Pàgina Artística».

La seva autoritat es de tothom prou reconeguda, per a fer-se llegir com una veu autoritzada en aqueixa qüestió del Sant Grial, que tant interès desvetlla i que tant estudiada ha sigut.

L'article del senyor Chavarrí, com els que ha publicat en diversos diaris locals l'eminent tenor i estimat amic nostre senyor Vinyas, son aquests dies del Centinari den Wagner, un tribut que oferim a la memoria del gran geni musical Richard Wagner.

Es a la Catedral de la meua terra que's conserva la reliquia que tanta actualitat pren avui, mercès a entrar en el domini públic el misteri musical (si pu dir-ho així) den Wagner, «Parsival».

Tots els antecedents llegendaris i fins històrics de la Copa Sagrada que's conserven a la Catedral de Valencia presenten uniformitat remarcable, i Wagner adopta en la representació escènica (sense conèixer el Grial nostre) formes que coincideixen amb la realitat. Per exemple, la misteriosa coloració canviada, durant la cerimònia de la consagració la té el Grial de Valencia. Segons aquest sí il·luminat pel davant, o bé per transparència, així té una coloració roja obscura (carnes) o purpurada.

Quant a la procedència de la reliquia, també's fa pensar en el «Parsival» estava en el monastir de Sant Joan de la Penya (montanyes de Jaca, a prop d'Ossa, als Pirineus), en el lloc tradicional, accessible sols als iniciats, monastir que era castell fortaleza, i quals monjos eren cavallers i anaven a guerrear amb els moros. ¿No vos sembla una anticipació de la realitat del drama wagnerià?

La reliquia té (segons pot veure's pel gravat) la forma i tamany d'una mitja taronja. És de pedra aguda, de la varietat dita umarina oriental, i montada en un peu ornat de pedres precioses o dibuixos d'origen marcadament asiàtic.

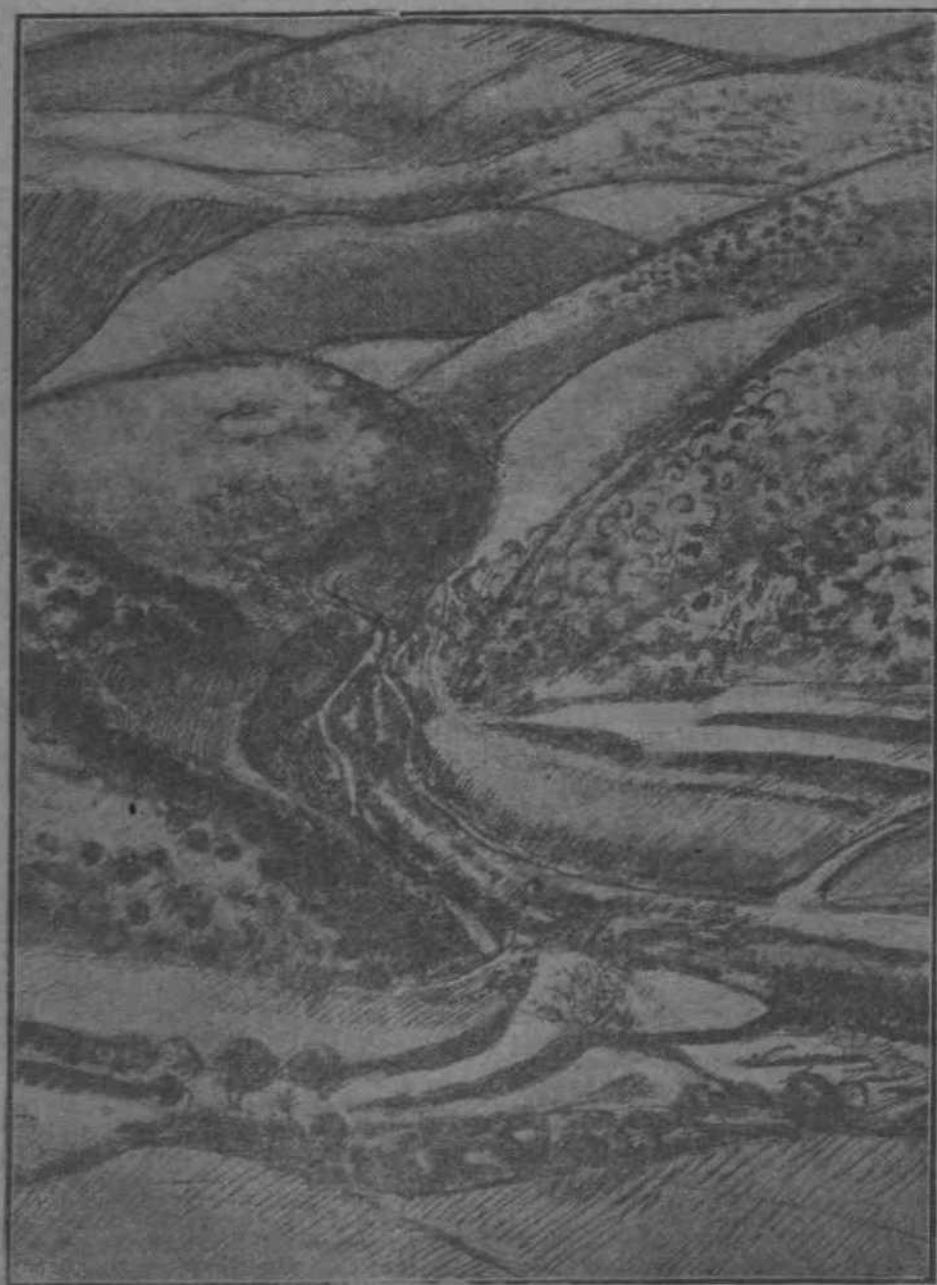
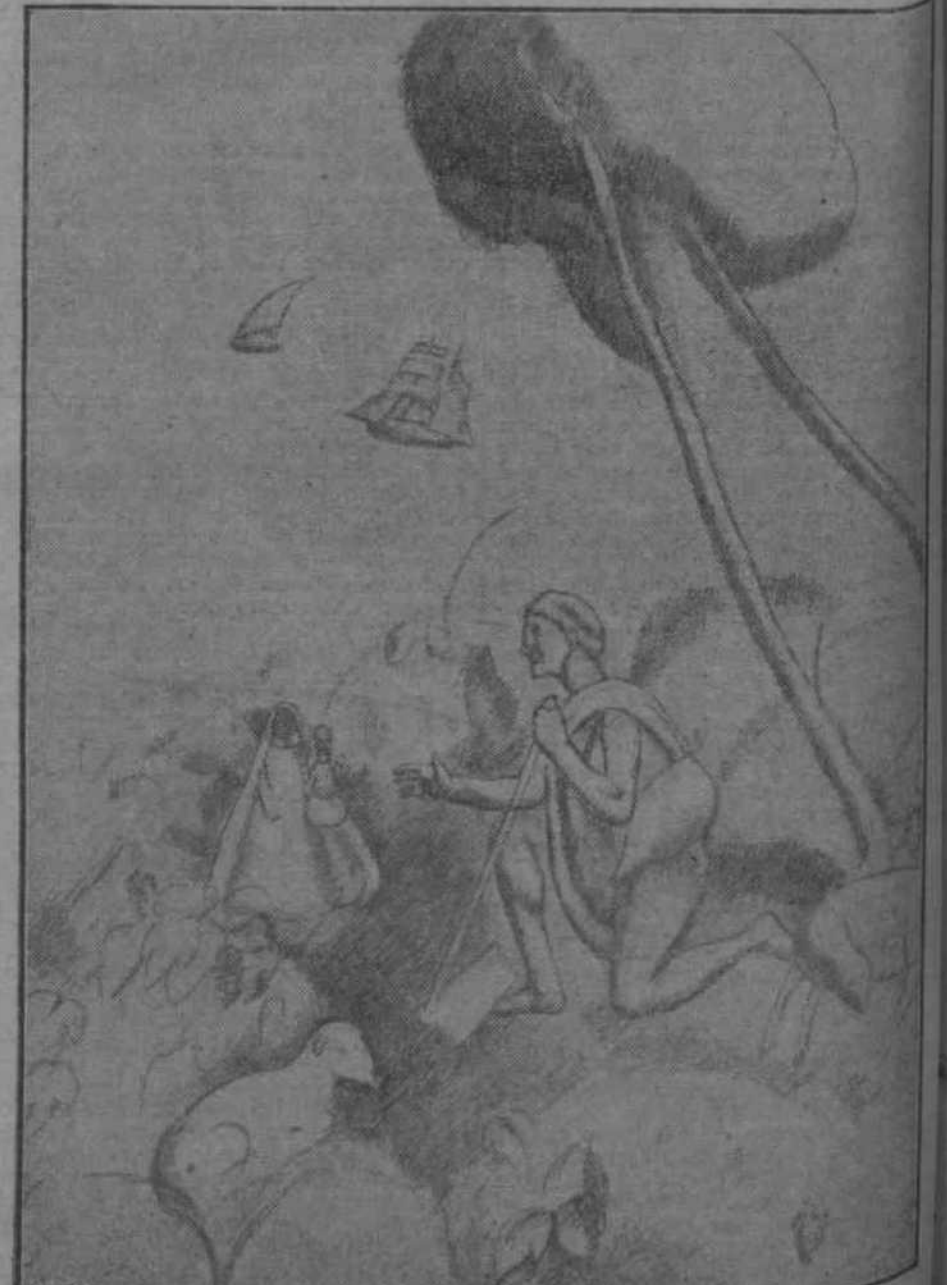
Hi ha alguna confusió respecte al significat de la paraula Grial. Per vol dir copa, vas, escudella; per vol dir un plat. Els genovesos tenen un plat que diuen que és el veritable Grial que prové, així mateix, d'Espanya. Com està a Gènova? Heus aquí la explicació tal com la dona en Diego Clemencin en els seus «Comentarios a D. Quixote» (T. III, pag. 453):

«En la historia de nuestro emperador D. Alfonso VII, escrita por D. Prudent Sandoval, Obispo de Pamplona, se ve una relación antigua, según la cual genoveses adquirieron esta alhaja, y allí se llama «Escudilla de esmeralda» el año 1147, a la toma de Almería, a la concurrencia en auxilio del emperador (Historia de los Cinco Reyes. Fol. 187). Pero una escudella no es un plat, en el que'l nom grial s'hagi pogut aplicar en aquesta significació.

Altra llegenda la trobem citada per Nicolás Antonio, qui parla d'un llibre manuscrit existent en la Biblioteca Cambra de la reina Isabel la Católica titulat «Tercera parte de la demanda del Santo Grial». Allí's diu que'l Grial portà a Anglaterra Josep d'Arimatea quan anà a predicar l'Evangeli. Sos cendents tenien encàrrec de conservar la santa joia, que fou perduda per l'assalt del Rei Artús, i fou trobada per un vaixell que anava a buscar el sepulcre de Moisés, qui li manava reconquistar el Grial, i així ho feu per medi dels tres cavallers: Galaz, Boors i Perceval, els quals, per castedat i demés virtuts, arribaren al de l'empeny, quedant el Grial en poder de Perceval, i a la mort d'aquest plat sant fou arrebatat al cel.

Com se veu, aquesta relació és fantàstica i més no podem i no guarda correspondència amb les demés.

Però diguem lo primer de tot, el nom de Grial significa per nosaltres, pa, vas, i com aniria a recollir la de Jesucrist i a portar-la en un vas Josep d'Arimatea, en mig de la terra escena del martiri de Jesús? En el lloc de la institució de la Santa Cena és per tant establert i és lògic que la pa sagrada pogues ser portada per Pere a Roma. En les més antigues edicions del Diccionari castellà de l'Acadèmia se diu sempre que escudilla és una evasiva en forma de media escudilla: de que parla en Sandoval, i com

«El ritmo de Gerra»
Il·lustració del llibre «Dr. Ruiz Blanco Refugio»«El milagro de Vinyas»
Dibuix den Joaquim Sunyer, il·lustració de l'obra «Blanco Refugio», del Dr. Ruiz

